

Natur och Miljö

Verksamhets- och ekonomiplan 2018–2020

Godkänd av förbunds kongressen i Mariehamn 7.5.2017

1. Inledning

Verksamhets- och ekonomiplanen har fastställts av förbunds kongressen för tre kalenderår. Den strategiska "treårsplanen" styr förbundets verksamhet på ett övergripande plan, men lämnar utrymme för detaljer i verksamhetsplanerna som görs upp för ett år i taget. Verksamhets- och ekonomiplaner ger riktlinjer för dels vilka verksamhetssätt och dels vilka tematiska frågor som skall prioriteras.

2. Natur och Miljös uppdrag

Natur och Miljö är en miljöorganisation och en serviceorganisation för sina medlemmar. *(För en fördjupad diskussion, se organisationsplanen)*

3. Behovet av förnyelse

Förbunds kongressen 2017 konstaterade ett stort behov av förnyelse. Detta gäller förbundets och lokalföreningarnas åldersstruktur, medlemsvärvning och arbetssätt. Natur och Miljö har även tidigare lyckats anpassa sig till förändringar i sin omvärld och nu är det igen dags att ta ett större steg. Förnyelsen skall ske kontrollerat och på basis av en grundlig analys av de egna styrkorna och svagheter.

4. Målsättningar

4.1 Övergripande målbild: Rötter i rörelse

Rötterna är djupt rotade i den finländska myllan, men de sprider sig och växer så det knakar, bildar nätverk och skapar ett resilient samhälle som inte faller vid första bästa kris. Rötterna är symboliskt förbundets medlemmar, som träd förenade i lokalföreningar. Förbundet är hela det nätverk som rötterna bildar och förmedlar den kraft och näring rötterna behöver för att sättas i rörelse.

Rörelsen betyder rörelseenergi i tid och rum (jämför engelskans ord "motion"), men hänvisar också till den globala miljö rörelsen (på engelska "movement") som ger aktörer på nationell, nordisk, europeisk och global nivå en känsla av gemenskap och delaktighet. Målbilden vill samtidigt beskriva den förnyelse inom Natur och Miljö som nu är nödvändig.

4.2 Nyckelmål för förnyelseprocessen

Nya arbetssätt

Natur och Miljö skall inte bara föra medlemmarnas talan i miljödebatten, utan också ge stöd och hjälp till föreningar, grupper och individer som själva vill agera. Natur och Miljö skall vara en rörelse, vars olika delar samverkar för att uppnå de gemensamma målen.

Nya medlemmar

Natur och Miljös medlemstal skall öka under varje år. Det kräver ordentliga satsningar på medlemsvärvning och att förbundet skapar ett tydligt mervärde för sina existerande medlemmar. Ett lika viktigt mål är att inspirera flera medlemmar att bli aktiva, antingen på lokal nivå eller på förbunds nivå.

Nya koalitioner

Natur och Miljö skall vara en attraktiv samarbetspartner som sköter sina egna åtaganden och som ger mervärde åt koalitioner. Vi är alltid öppna för samarbete som främjar våra mål. Vi upprätthåller de väl etablerade kontakterna till andra finländska miljöorganisationer och andra finlandssvenska förbund, men letar också aktivt efter nya samarbetspartners.

5. Verksamheten

5.1 Stöd till volontärarbete

Förbundets roll som serviceorganisation för sina medlemmar betonas. Förbundets personalresurser används i högre grad än tidigare till att inspirera och stöda volontära insatser, både på lokal och på regional nivå. Stödet kan bestå av exempelvis personlig handledning, kurser eller stöd till nätverkande.

De nuvarande lokalföreningarna utgör en naturlig stomme och utgångspunkt för det lokala miljöarbetet, men för många människor är tröskeln hög att engagera sig i en förening. Därför lanserar förbundet i början av treårsperioden ett nytt koncept för informellt lokalt engagemang (arbetsnamn "kretsar"). Det är frågan om grupper som samlas mer eller mindre regelbundet under en kortare eller längre tid och gör saker tillsammans kring något tema de valt.

Natur och Miljös miljöpolitiska verksamhet, d.v.s. den verksamhet som beskrivs i förbundets verksamhetsplan, skall i högre grad än hittills genomföras av volontärer. De personer som är avlönade av förbundet skall i första hand koordinera verksamheten och sköta administrativa uppgifter. En viktig förutsättning för detta är att medlemmarna är delaktiga i beredningen av verksamhetsplaner och enskilda kampanj-/ projektplaner.

5.2 Kommunikation

I början av treårsperioden ligger fokus på att stärka den interna kommunikationen inom förbundet. Det övergripande syftet är att stärka gemenskapskänslan och förbättra koordineringen av aktiviteter och informationsflödet om vad som händer inom miljöbranschen i Svenskfinland. Kommunikationen mellan personal, styrelse

och medlemmar skall förbättras särskilt inför förbundsmötet på våren. Förbundet skall använda resurser på att underlätta kommunikationen mellan lokalföreningar, kretsar och andra medlemmar.

I takt med att målen för den interna kommunikationen uppnås flyttas tyngdpunkten till extern kommunikation. Målet är dels att vårt budskap ska nå ut till flera finlandssvenskar, dels att vi genom vår kommunikation kan sprida naturglädje och stöda människor som vill verka för en frisk natur och ett hållbart samhälle.

Finlands Natur är en viktig kommunikationsprodukt för Natur och Miljö, men det nuvarande konceptet belastar Natur och Miljös ekonomi för mycket. Under treårsperioden 2018–2020 förnyas Finlands Natur med målsättningen att tidningen får göra ett årligt underskott på högst 20.000 euro.

5.3 Miljöpolitik

Natur och Miljö fokuserar på miljöfrågor som har en tydlig koppling till Svenskfinland. Vi minskar personalens engagemang i internationella nätverk och på den nationella miljöpolitiska arenan, men uppmuntrar volontärt engagemang inom dessa områden.

Förbundet tar ställning i frågor som känns relevanta för lokalföreningarna och medlemmarna i förbundet. Ställningstaganden bereds i en nära dialog mellan förbundet och lokala sakkunniga. Vi arbetar på många olika sätt för att kunna påverka beslut som gäller miljövard och naturen i Svenskfinland. I verktygsbacken finns bl.a. formella utlåtanden och besvär, direkt dialog med tjänstemän och politiker, seminarier och demonstrationer, opinionsbildning via sociala medier och konkreta naturvårdsinsatser.

Vi fokuserar på några begränsade kampanjer i gången. Vi satsar resurserna på frågor där vi bedömer att vår insats har en avgörande betydelse. De frågor som våra lokalföreningar prioriterar har företräde på förbundets agenda då de är i linje med förbundets policy.

5.4 Miljöfostran

Miljöfostranverksamheten kvarstår som en skild helhet, men vi eftersträvar hela tiden mera synergier med andra delar av förbundets verksamhet. Förbundet arbetar för att främja naturkänsla och naturkunskap och vårt motto är Naturglädje tillsammans.

Natur och Miljö producerar i första hand miljöfostrantjänster till daghem och skolor. De här tjänsterna kan tack vare generösa stöd från främst privata stiftelser och fonder erbjudas till kraftigt subventionerade priser. Vårt främsta koncept är naturskolor och vi fortsätter att utvidga utbudet av svenskspråkiga naturskoltjänster i hela Svenskfinland. Verksamheten utvecklas i nära dialog med kommuner och de största finansiärerna.

Vi erbjuder också fritidsverksamhet för barn och unga, åtminstone i form av läger.

6. Ekonomi

En stark fokusering på intern organisationsutveckling i början av treårsperioden kan leda till minskade allmänna understöd, men i takt med att organisationen blir starkare kommer trenden att svänga. I takt med att en större del av verksamheten genomförs av volontärer finns det behov av att bygga upp nya system för projektstyrning och budgetering.

Miljöfostranverksamheten finansieras helt med verksamhetsintäkter och öronmärkta understöd. Miljöfostransektorn står för 60–80 procent av hela omsättningen. Natur och Miljös ekonomiförvaltning måste vara anpassad för den här typen av professionell tjänsteproduktion.

Den offentliga finansieringen för miljöorganisationsverksamhet förväntas inte öka under treårsperioden. Det goda samarbetet med privata fonder och stiftelser skall upprätthållas. Intäkterna från de vanliga medlemsavgifterna kan i viss mån öka, det finns goda möjligheter att öka intäkterna från frivilliga donationer. Kampanjverksamheten bör planeras så att den går att koppla till mikrodonationskampanjer. En annan prioriterad form av medelanskaffning är sponsorsamarbete med företag. Sponsoreringsplanen från 2015 skall uppdateras och verkställas.